

En record del professor Antoni Lozoya Augé

Joan Bassegoda Nonell*

Acadèmic supernumerari. Conservador de la Reial Càtedra Gaudí. joan.bassegoda@upc.edu

Per a mi té un significat molt especial fer ús de la paraula, en nom del senyor Joan Bassegoda Nonell, en el curs d'aquesta sessió plenària de l'Acadèmia per tal de llegir unes paraules sobre el recentment traspassat acadèmic d'honor Dr. Antoni Lozoya Augé. Especial significat, car ultra les relacions acadèmiques i professionals amb Antoni Lozoya, hi havia una llarga relació d'amistat, iniciada ja en temps del meu oncle i del seu pare, que van ser professors de Lozoya a l'Escola d'Arquitectura tal com Lozoya ho va ser al mateix temps que jo.

I ara ja és el senyor Bassegoda qui parla: "Recordo amb emoció quan Antoni Lozoya va dir unes paraules en la sessió necrològica del meu pare a la seu de l'Acadèmia el 21 de maig del 1987 i com se li trencà la veu per l'emoció en recordar el seu mestre i col·lega.

Lozoya va ser catedràtic de l'Escola d'Arquitectura en l'assignatura de Còpia d'elements arquitectònics, on feia gala de la seva enorme facilitat en el dibuix i la pintura. Quan va anar a Madrid als exercicis d'oposició a la càtedra hagué de representar a l'aquarel·la una figura barroca del Pare Etern del museu acadèmic, que els alumnes amb sornegueria anomenaven *El Plan Nuevo*. L'aquarel·la de Lozoya impressionà tant el tribunal que li atorgà la màxima qualificació. A més de la seva activitat docent a l'Escola, formà part a l'Ajuntament de Barcelona del servei d'Edificis Artístics, Arqueològics i Ornat, fent equip amb el mestre Adolf Florensa Ferrer, Joaquim de Ros i de Ramis i Ignasi Serra Goday, equip que tingué actuacions tan destacables com les restauracions del palau del carrer Montcada, el castell de Montjuïc, —quan deixà de ser presó militar per esdevenir Museu Militar—, el palauet Albèniz de Montjuïc, la casa Pignatelli, del carrer dels Arcs, seu del Cercle Artístic —entitat que presidí durant molts anys i de la qual va ser President Honorari fins a la seva mort—, esdevinguda el 30 de setembre del 2005 als 89 anys d'edat.

En una visita a Barcelona, el president de la República de Tunísia, Sr. Habib Burguiba, demanà a l'alcalde Josep M. de Porcioles Colomer que li enviés un equip d'experts per tal de construir una ciutat i un palau a Monastir, ciutat situada a la costa, al sud de Susa. Ros de Ramis, Serra Goday i Lozoya viatjaren mantes vegades a la república nord-africana i deixaren constància de la seva capacitat i competència. Una de les memòries que Lozoya llegí a l'Acadèmia feia referència precisament als treballs de Monastir.

Lozoya va ser elegit acadèmic de Ciències el 17 de març del 1983 i, un any després, el 29 de març del 1984, llegí el seu discurs d'ingrés que duia el títol de "Una visión arquitectónica. Construcciones de ladrillo en obra vista", i al qual vaig tenir el goig de contestar en nom de l'Acadèmia, abans que se li atorgués el diploma i la medalla número 20, per mans de l'aleshores president, Sr. Enric Freixa Pedrals. Lozoya va ser un puntualment present a les sessions acadèmiques i consta amb 329 assistències fins a l'any 2000. A més, quan hi havia sessió inaugural o extraordinària representava i ocupava un setial a la presidència, en nom del Cercle Artístic o de la Reial Acadèmia Catalana de

Belles Arts de Sant Jordi, de la qual era acadèmic d'honor des del 20 de novembre del 1991. També en moltes ocasions representà l'Acadèmia de Ciències en actes oficials i sempre anava a la seu de la Rambla a recollir la medalla que tornava ben aviat.

Havia nascut el 31 de maig del 1916, estudià als Escolapis i a l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona, que li lliurà el títol el 20 de març del 1943. Era president del Cercle Artístic des del 1976 i va ser al llarg de molts anys arquitecte del Gran Teatre del Liceu.

En el moment tràgic del 19 de juliol del 1936 s'uní a les forces militars insurrectes contra el nefast govern republicà. Va ser fet presoner, condemnat a mort i estigué molt de temps tancat en una cella del cos de guàrdia del castell de Montjuïc.

El tracte d'Antoni Lozoya va ser sempre afable i cordial, fet que puc constatar, no solament per les relacions que hem compartit a l'Acadèmia, sinó també pel fet d'haver estat alumne seu a les classes de dibuix i molt especialment quan, el febrer del 1957, va ser designat professor acompanyant dels arquitectes de la 8ena promoció de l'Escola en el viatge de final de carrera per terres d'Itàlia. Va ser un veritable plaer compartir amb el professor les aventures culturals i amicals d'aquells temps esbojarrats i entusiastes. El 1982, en ocasió del XXV Aniversari de la 8ena Promoció, el convidàrem a participar en els actes commemoratius i ens obsequià amb un esplèndid dibuix en forma de diploma.

Com arquitecte en exercici demostrà els seus coneixements pregonos de l'arquitectura clàssica, com ho fan palès les delicades motllures de la casa pròpia de l'Avinguda Diagonal-Llúria o tantes altres al passeig de la Bonanova i en diferents llocs de la ciutat.

Ha estat un dels darrers, per no dir el darrer, dels arquitectes formats en l'escola clàssica que gaudí de mestres com ara Pere Domènech Roura, Eugeni P. Cendoya, Eusebi Bona, Adolf Florensa, Josep M. Ros Vila o Francesc de P. Nebot Torrens. Una escola que configurà la ciutat a partir de l'Exposició Internacional del 1929 i formà diverses generacions d'arquitectes que mantingueren l'admiraació pels seus insignes mestres. En aquest sentit, Antoni Lozoya representa una fita important en la història de l'arquitectura de Barcelona i també en el camp de la pintura realista, del dibuix acadèmic i en la millor manera d'entendre amb afabilitat i bon gust la docència universitària.

Descansi en pau qui, ultra un gran arquitecte i acadèmic, va ser un bon i sincer cristià, espòs exemplar i pare curós de la benaurança dels seus fills.

25 de gener del 2006

*Discurs llegit pel Sr. Leopoldo Gil Nebot, secretari de l'Acadèmia.